Rok XI. Nr. 2.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 24 lutego 1932 r.

TREŚĆ:

———————

21.

Nr. O. 3491/31. Kraków, dnia 22 stycznia 1932 r.

Do

Wydziałów i Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie telefonicznych rozmów międzymiastowych.

Celem zmniejszenia ilości międzymiastowych rozmów telefonicznych w sprawach służbowych i połączonych z tem wydatków polecam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 27 listopada 1931 r. Nr. I. Org. 1964/31, co następuje:

1. Do prowadzenia urzędowych rozmów telefonicznych międzymiastowych uprawnieni są w Kuratorjum Okręgu Szkolnego tylko pp. naczelnicy Wydziałów — inni zaś urzędnicy, tylko za zezwoleniem naczelnika Wydziału Ogólnego.

W urzędach i zakładach, podległych mi, do prowadzenia powyższych rozmów są uprawnieni tylko ich kierownicy, inni zaś funkcjonarjusze wyjątkowo i tylko za ich zezwoleniem.

2. W każdym urzędzie i zakładzie należy ustalić jak najmniejszą ilość aparatów, z których rozmowy międzymiastowe mogą być prowadzone.

3. Należy wprowadzić ewidencję międzymiastowych rozmów telefonicznych. W ewidencji tej winny być notowane wszystkie rozmowy międzymiastowe z podaniem 1) daty rozmowy (dzień i dokładna godzina), 2) nazwiska rozmówcy, 3) nazwy urzędu lub zakładu, z którym rozmowę prowadzono, 4) Nr. telefonu zamiejscowego oraz 5) czasu, przez który rozmowa trwała.

Należytość za rozmowę, nieuwidocznioną w ewidencji, pokrywana będzie przez funkcjonarjusza, który odnośną rozmowę prowadził.

4. Urzędowe rozmowy telefoniczne międzymiastowe prowadzone być mogą jedynie w wypadkach, gdy porozumienie nie może być osiągnięte w innej drodze.

5. Treść rozmów winna być, dla skrócenia czasu ich trwania, opracowana przed ich rozpoczęciem; teksty telefonogramów winny być formułowane lakonicznie.

6. Dla prowadzenia rozmów, niedeklarowanyych jako p i l n e, należy wykorzystywać godziny najmniejszego obciążenia linij telefonicznych — t. j. do godziny 10 i od 14.

7. P r y w a t n e rozmowy telefoniczne międzymiastowe mogą być prowadzone z telefonów biurowych Kuratorjum Okręgu Szkolnego jedynie za zezwoleniem naczelnika Wydziału Ogólnego a w innych urzędach i zakładach — podległych mi — za zezwoleniem ich kierowników.

Rozmowy te winny być j u ż p r z y z a m a w i a n i u deklarowane jako prywatne.

Ponadto mają być zanotowane w ewidencji międzymiastowych rozmów telefonicznych w sposób, przepisany w punkcie 3, z zaznaczeniem w osobnej rubryce „prywatna".

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

22.

Nr. O. 3396/31. Kraków, dnia 22 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie dzierżawy gruntów państwowych.

W celu uniknięcia ewentualnych strat Skarbu Państwa polecam, by Dyrekcje i pp. Inspektorzy szkolni zgłaszali do Kuratorjum wszelkie zmiany w administrowaniu objektami państwowemi i przez Skarb Państwa wydzierżawionemi, w szczególności wynajem lokali w tych budynkach, przydział gruntów państwowych oraz wydzierżawienie tychże.

Po otrzymaniu odnośnego zgłoszenia Kuratorjum zwróci się do właściwej Dyrekcji Robót Publicznych z prośbą o zatwierdzenie tych zmian.

Nadmieniam, że w razie nie zastosowania się do powyższego winni będą ponosili materjalną odpowiedzialność w wypadku ewentualnych strat.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

23.

Nr. O. 180/32. Kraków, dnia 25 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych (z prawami szkół państwowych) szkół średnich ogólnokształcących, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie ulg kolejowych.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 3 grudnia 1931 r. Nr. O. 3448/31, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 11 z 1931 r., polecam dokonać w wykazie, dołączonym do tego zarządzenia, następujących zmian: na str. 373 w pozycji „Kraków" skreślić: „Gimnazjum męskie im. św. Franciszka Salezego ks. ks. Salezjanów",
na str. 374 w Województwie Kieleckiem zmienić w pozycji Częstochowa — „Żeńska 7-kl. Szkoła Przemysłowo-Handlowa Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego" na „Szkoła Przemysłowo-Handlowa Żeńska Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego",
na str. 382 w Województwie Kieleckiem dodać w dziale szkół dokształcających: Sosnowiec — „Instytut Kursów Zawodowych T-wa Popierania Szkolnictwa Zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskiem".

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

———————

24.

Nr. O. 198/32. Kraków, dnia 25 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie pokrywania rachunków diet i kosztów podróży nauczycieli państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli, prowadzących wycieczki przyrodniczo-krajoznawcze, z taksy administracyjnej.

W związku z zapytaniem jednego z Kuratorjów Okręgów Szkolnych Ministerstwo WR. i OP. wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 16. I. 1932 r. Nr. II. 23325/31, iż rachunki diet i kosztów podróży nauczycieli państwowych szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, prowadzących wycieczki przyrodniczo-krajoznawcze na zlecenie Kuratorjów, mogą być pokrywane przez szkoły z tej części funduszu specjalnego „taksa administracyjna", która pozostaje w dyspozycji dyrekcyj szkół.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

———————

25.

Nr. O. 12/32. Kraków, dnia 26 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie wynagrodzenia lekarzy i dentystów szkolnych.

Nawiązując do okólnika Kuratorjum z dnia 20 października 1931 r. Nr. O. 2681/31, zawiadamiam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1931 r. Nr. I. WF. 8728/31, że określone zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 października 1931 r. Nr. I. WF. 8220/31 (Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 9 poz. 164) wynagrodzenie lekarzy i dentystów szkolnych za godziny kontraktowe będzie się wypłacało do dnia 31 sierpnia 1932 r.

Wobec powyższego zechcą Dyrekcje tym lekarzom i dentystom szkolnym, którym Kuratorjum będzie wypłacało wynagrodzenie za miesiące wakacyjne, zanotować na obu egzemplarzach umów, zwróconych Dyrekcji, uwagę: „Na polecenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego z dnia 26 stycznia 1932 r. Nr. 12/32 umowę przedłużono do dnia 31 sierpnia 1932 r.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

26.

Nr. O. 97/32. Kraków, dnia 26 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie propagandowego materjału przeciwgruźliczego.

Nawiązując do rozporządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 9. poz. 109 z roku 1931 w sprawie propagandy przeciwgruźliczej, zwracam uwagę Dyrekcjom i pp. Inspektorom szkolnym na konieczną potrzebę odpowiedniego materjału propagandowego. Materjał ten winien obrazowo unaocznić jak najszerszym sferom ludności a zwłaszcza młodzieży szkolnej, jaką klęską jest gruźlica, jak ona szerzy się, co sprzyja

jej rozwojowi i jak się od niej strzec. Według pisma Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 9 stycznia 1932 r. Nr. Z. L. VII. 2a/1 o taki materjał postarał się Polski Związek Przeciwgruźliczy w Warszawie, ul. Chocimska l. 24, wydając polskie tablice poglądowe o gruźlicy, ujęte w następujące serje:

Serja I. Źródła i drogi zakażenia gruźlicą.
Serja II. Czynniki sprzyjające szerzeniu się gruźlicy.
Serja III. Sposoby zapobiegania gruźlicy.
Serja IV. Patologja gruźlicy.
Serja V Leczenie gruźlicy.
Serja VI. Statystyka gruźlicy.

Każda serja liczyć będzie po kilka tablic. Tablice są wielobarwne i każda obejmuje kilkanaście ilustracyj mniejszych oraz teksty objaśniające.

Wyszły już z druku następujące tablice:

Z serji I.:

1. Zarazek gruźlicy, jego postać, wykrywanie i hodowla.
2. Człowiek chory na gruźlicę jest najczęstszem źródłem zakażenia.
3. Krowa chora na gruźlicę jest groźnem źródłem zakażenia.

Z serji II.:

1. Czynniki sprzyjające szerzeniu się gruźlicy (złe warunki pracy, mieszkaniowe, niedostateczne odżywianie, alkoholizm).

Z serji III.:

1. Zasady higjeny osobistej życia codziennego z wierszykami Or-Ot'a.
2. Zapobieganie gruźlicy wśród dzieci.

Z serji IV.:

1. Początkowe objawy gruźlicy płuc.
2. Narządy i drogi oddechowe.

Polskie tablice poglądowe o gruźlicy zalecone są okólnikami: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) z dn. 28. VII. 30. L.: Z. H. 2713/30, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 XI. 30. L.: 7530/30 (Dz. Urz. Ministerstwa WR. i OP. Nr. 11. poz. 175 z roku 1930), przyczem M. W. R. i O. P. zaliczyło je do obowiązkowych pomocy szkolnych i umieściło je w oficjalnym programie nauczania higjeny w szkołach.

Cena tablicy niepodklejonej wynosi **zł 2.50**, podklejonej na tekturze półsztywno z oczkami do zawieszania **zł 4.—**, podklejonej na płótnie z wałeczkami, podobnie jak mapy **zł 6.50** za sztukę.

Polskie tablice poglądowe o gruźlicy przewyższają pod względem treści i formy będące dotychczas w obiegu z tej dziedziny tablice niemieckie a pod względem ceny są bez konkurencji, gdyż niemieckie z polskim tekstem, lekko podklejone, kosztują po zł 15 za sztukę.

Nadmieniam, że tablice poglądowe o gruźlicy mogą być wykorzystane nawet przez osoby niefachowe, gdyż Polski Związek Przeciwgruźliczy wydał do poszczególnych tablic popularne objaśnienia w postaci broszur szesnasto stronnicowych w cenie **gr 30** za sztukę.

Tablice powyższe nadają się nie tylko do wykładów, jako doskonały materjał programowy, lecz także dzięki ich wyraźnemu i barwnemu wykończeniu stanowią one świetny materjał poglądowy do nauki o gruźlicy, a przeto winny one być wywieszone w szkołach (Ośrodkach Zdrowia), czytelniach i kółkach oświatowych, wogóle w lokalach publicznych.

Z uwagi na powyższe zechcą Dyrekcje i pp. Inspektorzy szkolni zainteresować się tą sprawą i wezwać nauczycielstwo do zaopatrywania się w miarę możności w wymienione tablice poglądowe o gruźlicy wprost w Polskim Związku Przeciwgruźliczym w Warszawie, (ul. Chocimska l. 24).

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

27.

Nr. O. 229/32. Kraków, dnia 27 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz średnich szkół zawodowych w Okręgu w sprawie przeprowadzenia prób P. O. S.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 marca 1931 r. Nr. I. W. F. 2132/31 (Dz. U. Min. z r. 1931 Nr. 4—5 poz. 50) poleca przeprowadzenie prób sprawności fiz. w szkołach celem zdobycia Pań. Odznaki Sportowej. Szczegółowe postanowienia w tej sprawie oraz odnośny regulamin zawarte są w oddzielnej broszurze, w którą każda Dyrekcja szkoły powinna się zaopatrzyć.

Dodaję, że koniecznym warunkiem do uzyskania zaświadczenia z ukończenia II stopnia p. w. w bieżącym roku jest również zdobycie P. O. S.

Wprawdzie obecny czas nie nadaje się do przeprowadzenia prób ze znacznej części dopuszczalnych ćwiczeń (biegi, skoki, pływanie, wioślarka itp.), lecz ponieważ dopuszczalne są według wyboru kandydatów także ćwiczenia zimowe, przeto zechcą Dyrekcje zwrócić na tę rzecz uwagę wychowawcy fizycznego i ew. stworzyć przewidzianą w rozporządzeniu Komisję dla przeprowadzenia próby. Terminy poszczególnych prób wyznacza Dyrekcja; w każdym razie sprawy tej nie należy zaniechać i w terminie, który w swoim czasie zostanie wyznaczony, przedłożyć Kuratorjum liczbowy wykaz, ilu uczniów zakładu P. O. S. zdobyło.

Dyrekcje krakowskich szkół zawiadamiam, że Komenda Powiatu p. w. Kraków — miasto przeprowadzi konkurencję w strzelaniu, co do czego porozumienie się z wychowawcami fiz. oraz, że Okręgowy Ośrodek w. f. oddaje sprzęt i urządzenia sportowe do dyspozycji dla przeprowadzenia prób sprawności.

O powyższem należy zawiadomić wychowawców fizycznych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

28.

Nr. O. 340/32. Kraków, dnia 4 lutego 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie podręcznika „Higjena Szkolna“.

Nakładem firmy M. Arct w Warszawie (Nowy Świat 35) ukaże się w b. r. drugie wydanie podręcznika zbiorowego p. t. „Higjena Szkolna“. (zob. Dz. Urz. Ministerstwa WR. i OP. Nr. 92 ub. r. poz, 115), Wydanie to będzie gruntownie zmienione, rozszerzone i bogato ilustrowane.

Ze względu na wielkie znaczenie i wyjątkową wartość dla szkolnictwa wymienionego dzieła, zalecam podległym sobie państwowym szkołom średnim ogólnokształcącym, zakładom kształcenia nauczycieli, szkołom zawodowym oraz Inspektorom szkolnym nabycie „Higjeny Szkolnej“.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

29.

Nr. O. 403/32. Kraków, dnia 10 lutego 1932 r.

Do

Wydziałów i Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wynagrodzenia za podróże odbywane skarbowemi rowerami.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadomiło rozporządzeniem z dnia 4 lutego 1932 r. Nr. I. R. 1172/32, że Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 26 stycznia 1932 r. N. D. III. 187/1/32 wyjaśniło, iż za przejazdy, odbywane skarbowemi rowerami, nie należy przyznawać wynagrodzenia (kwota odpowiadająca miejscowej taryfie najmu koni — względnie 30 groszy od 1 kilometra), o którem mowa w § 12 ustęp piąty rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826), ponieważ nie znajduje to uzasadnienia w treści podanego przepisu.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

30.

Nr. O. 3638/31. Kraków, dnia 22 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie potrącania czynszów z poborów służbowych.

W celu uregulowania i ułatwienia zarówno w interesie Skarbu Państwa jak i funduszów państwowych sprawy pobierania względnie wpłaty czynszów za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych w gmachach państwowych lub przez Państwo wynajętych względnie administrowanych Ministerstwo Robót Publicznych rozporządzeniem z dnia 3. XII. 1931 r. Nr. X. 2840/31 zarządziło w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwem Skarbu, aby, począwszy od 1 stycznia 1932 r., czynsze za takie lokale ściągane były od odnośnych funkcjonarjuszów państwowych w drodze zarachowania w listach płac i w asygnacjach przez urząd asygnujący pobory służbowe przy sposobności wypłacania uposażenia służbowego

przy równoczesnem wystawianiu na żądanie najemcy przez wspomniany wyżej urząd zaświadczenia, stwierdzającego wpłatę czynszu z uposażenia służbowego.

Wobec tego na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lutego 1932 r. Nr. I. R. 1217/32 będzie Kuratorjum należności z tytułu komornego potrącało z uposażenia służbowego i zarachowywało w asygnacjach na uposażenie na odpowiednie tytuły budżetowe.

Celem wykonania wyżej wskazanego sposobu ściągania komornego przy sposobności wypłaty uposażenia służbowego należy od odnośnych funkcjonarjuszów i to zarówno tych, którym mieszkania w gmachach wyżej opisanych zostały przydzielone, jak i tych, którym takie mieszkania zostaną przydzielone, wziąć i przedłożyć Kuratorjum upoważnienie następującej treści:

„Upoważniam K. O. S. K. do wpłaty za mnie komornego (czynszu najmu) oraz ewentualnych zaległości z tego tytułu za zajmowane przezemnie mieszkanie w domu......... z mojego uposażenia służbowego przy wypłacie poborów każdego miesiąca“.

Zarządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24. III. 1930 r. Nr. I. Prez. 1866/30 (Dz. U. Kuratorjum Nr. 4 poz. 84 z roku 1930) w tej samej sprawie utraciło moc obowiązującą.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

31.

Nr. II. 727/32. Kraków, dnia 25 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie taks administracyjnych.

Wobec zapytań Kuratorjów niektórych Okręgów Szkolnych, jak należy rozumieć zdanie drugie ustępu 7 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 sierpnia 1931 r. Nr. II. 19619/31, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 8 poz. 154, Ministerstwo wyjaśniło, że z dochodu, jaki przypada dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących z taksy administracyjnej, wymienionej w punkcie 9 tegoż zarządzenia, t. j. z 25% stanowiących dochód dyrekcji zakładu, winna dyrekcja przeznaczyć 3% na wycieczki, urządzenia i przybory do zabaw, ruchowych, sporty i t. p.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

32.

Nr. II. 1186/32. Kraków, dnia 10 lutego 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie pomocy kancelaryjnej.

Zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 30-go stycznia 1932 r. Nr. II. 335/32 wyjaśniło, iż okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 stycznia 1927 r. Nr. II. 15440/26 w sprawie pomocy kancelaryjnej w gimnazjach państwowych, nieposiadających sekretarzy szkolnych, stracił moc obowiązującą wobec uregulowania powyższej sprawy rozporządzeniami z dnia 9 lipca 1931 r. Nr. I. 5428/31 i z dnia 23 września 1931 r. Nr. II. 20333/31.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

33.

Nr. III. 9176/31. Kraków, dnia 7 stycznia 1932 r.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół zawodowych i Kierownictw szkół dokształcających zawodowych w Okręgu w sprawie wynagrodzenia kierowników hufców szkolnych p. w.

W związku z zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 4 lutego 1931 r. Nr. I. WF. 637/31 w sprawie organizacji przysposobienia wojskowego w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. Nr. 3 poz. 31), Ministerstwo wyjaśniło rozporządzeniem z dnia 17 października 1931 r. Nr. I. WF. 8637/31, iż określone w ostatnim ustępie pktu 6 wynagrodzenie kierownika pedagogicznego hufca w wysokości stałej, a mianowicie jak za 4 godziny nauki, jest wynagrodzeniem maksymalnem. W tych szkołach zawodowych, zwłaszcza dokształcających, w których zajęcia przysposobienia wojskowego odbywają się w jednej grupie i zajmują tylko 2 godziny, a w wyjątkowych wypadkach 1 godzinę w tygodniu, kierownicy pedagogiczni hufców szkolnych winni otrzymywać wynagrodzenie za 2 względnie 1 godzinę pracy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

34.

Nr. III. 231/32. Kraków, dnia 29 stycznia 1932 r.

Do

Kierownictw szkół dokształcających zawodowych w Okręgu w sprawie planu nauki dla klas przygotowawczych.

W związku z zapytaniem niektórych Kuratorjów, jaki ma być plan nauki w klasach przygotowawczych szkół dokształcających zawodowych przy 8 godz. nauczania w tygodniu, Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 4 stycznia 1932 r. Nr. III. R. P. 7071/31 wyjaśniło, że klasy przygotowawcze, będące organizacją przejściową, mają za zadanie uzupełnienie najelementarniejszych braków ogólnego przygotowania uczniów, mianowicie z języka polskiego i rachunków. Wobec tego należy w nich ustalić na bieżący rok szkolny następujący plan nauki:

	szkoły męskie	szkoły żeńskie
religja	$^1/_2$ godz.	1 godz.
język polski (z uwzględnieniem historji Polski) .	$3^1/_2$ godz.	3 godz.
rachunki	4 godz.	3 godz.
ćwiczenia cielesne . . .	—	1 godz.
Razem . . .	8 godz.	8 godz.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

35.

Nadanie praw szkół państwowych seminarjom nauczycielskim.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 9 stycznia 1932 r. L. II. 23279/31 na podstawie §§ 5 i 6 rozporządzenia z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 75) nadało prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Chrzanowie od 1-go lutego 1932 r. niepełne prawa szkół państwowych.

36.

Rejony wizytacyjne w dziale szkolnictwa powszechnego.

I. P. Rzepecki Jan.

1. Jędrzejów. — 2. Miechów.

II. P. Gluth.

1. Bochnia
2. Kraków — powiat
3. Maków
4. Myślenice
5. Limanowa
6. Wadowice
7. Wieliczka
8. Nowy Targ

III. P. Kabaciński Władysław.

1. Biała
2. Chrzanów
3. Częstochowa
4. Kraków — miasto
5. Olkusz
6. Oświęcim
7. Sosnowiec
8. Włoszczowa
9. Zawiercie
10. Żywiec

IV. P. Krzymowski.

1. Brzesko
2. Dąbrowa
3. Gorlice
4. Grybów
5. Jasło
6. Mielec
7. Nowy Sącz
8. Pilzno
9. Ropczyce
10. Tarnów

V. P. Dr Kulański.

1. Busk Kielecki
2. Kielce
3. Końskie
4. Kozienice
5. Opatów
6. Opoczno
7. Pińczów
8. Radom
9. Sandomierz
10. Wierzbnik.

37.

RUCH SŁUŻBOWY.

Seminarja nauczycielskie.

Mianowany nauczycielem p. Franciszek Ptasiński w Kielcach.

Szkolnictwo powszechne.

Mianowani kierownikami publ. szkół powszechnych p. p.: Helena Afanasjerowa z Sosnowca w Wąsoczu, pow. często-

chowskim; Zofja Barciszowa z Kocina Starego, pow. częstochowskiego, tamże; Wincenty Białek z Sopotni Małej, pow. żywieckiego, tamże; Władysław Biestek z Krzyża, pow. tarnowskiego, tamże; Marjan Cetnarowski z Stróżnej, powiatu grybowskiego, w Krużlowej Wyżnej, powiecie grybowskim; Leon Cęckiewicz z Pałecznicy, pow. miechowskiego, w Radomiu; Wiktor Chrobaczyński z Zawad, pow. częstochowskiego, w Przymiłowicach, pow. częstochowskim; Władysław Gołąb z Kszczonowic, pow. opatowskiego, tamże; Zygmunt Hatt z Goślic, pow. sandomierskiego, w Darominie, pow. sandomierskim; Kazimierz Kieroński z Tymbarku, pow. limanowskiego, w Krakowie; Władysław Kisiel z Małusów Wielkich, pow. częstochowskiego, tamże; Ignacy Klimaszewski z Dubienki, pow. hrubieszowskiego, w Rytrze, pow. nowosądeckim; Władysław Kotliński z Chełstów, pow. opoczyńskiego, w Żarnowie, pow. opoczyńskim; Józef Kruk z Balina, pow. chrzanowskiego, tamże; Władysław Kucharski z Jerzmanowic, pow. olkuskiego, tamże; Arkadjusz Kunowski z Jaworznika, pow. zawierciańskiego, w Niwce, pow. zawierciańskim; Jan Kupiec z Sukowa, pow. kieleckiego, w Kielcach; Tomasz Kurpios z Wąsocza, pow. częstochowskiego, w Kocinie Starym, pow. częstochowskim; Wincenty Kurzelewski z Raszkowa, pow. włoszczowskiego, w Lubojnie, pow. częstochowskim; Zofja Lempartowa z Kamesznicy, pow. żywieckiego, w Ujsołach, pow. żywieckim; Roman Lowas z Czulic, pow. krakowskiego, tamże; Stanisław Luraniec z Przegini Narodowej, pow. krakowskiego, tamże; Bronisław Łęski z Krasic, pow. częstochowskiego, w Mirowie, pow. częstochowskim; Józef Mróz z Jeleśni, pow. żywieckiego, tamże; Bazyli Nowak z Jawłuszowic, pow. mieleckiego, w Przykopie, pow. mieleckim; Leon Patyna ze szkoły Nr. IV. w Krakowie w szkole Nr. XXIX. w Krakowie; Jan Polak z Bardu, pow. opatowskiego, tamże; Marjan Sawicki z Kostopola, woj. wołyńskiego, w Szczakowej, pow. chrzanowskim; Wawrzyniec Sowiński z Kamyka, pow. częstochowskiego, tamże; Leon Sroka z Białego Boru, powiatu mieleckiego, w Woli Mieleckiej, pow. mieleckim; Kazimierz Stankiewicz z Libiąża Wielkiego, pow. chrzanowskiego, tamże; Jan Świątek z Włosani, pow. krakowskiego, w Rajsku, pow. krakowskim; Zofja Świebocka z Mystkowa, pow. grybowskiego, tamże; Józef Trzpis z Borowej, pow. mieleckiego, tamże; Dr Józefa Wagnerówna ze szkoły XXX. w Krakowie, w szkole X. w Krakowie; Jan Wodyński z Baćkowic, pow. opatowskiego, tamże; Henryk Wódkiewicz z Mykanowa, pow. częstochowskiego, tamże; Emiljan Wójcicki z Opatowa, pow. częstochowskiego, tamże; Józef Wyrwa z Libiszowa, pow. opoczyńskiego, w Sławnie, pow. opoczyńskim; Leon Zaucha z Brzany Górnej, pow. grybowskiego, tamże.

Przeniesieni na równorzędne stanowiska na własną prośbę i z urzędu p. p.: Jadwiga Adamusowa ze szkoły Nr. 21, do szkoły Nr. 14 w Częstochowie; Zofja Bachtigowa z Olkusza do Kielc; Jan Bandziurkiewicz z Czarnej, pow. koneckiego, do Stąporkowa, pow. koneckiego; Nadzieja Bandziurkiewiczowa z Czarnej, pow. koneckiego, do Stąporkowa, pow. koneckiego; Władysława Baranowa z Kluczewska, pow. włoszczowskiego, do Żelisławic, pow. włoszczowskiego; Stefan Barzycki z Zarembic, pow. częstochowskiego, do Albertowa, pow. częstochowskiego; Walerja Batysowa z Bogucic, pow. bocheńskiego, do Mikluszowic, pow. bocheńskiego; Salomea Bielówna z Tymowej, pow. brzeskiego, do Sufczyna, pow. brzeskiego; Jan Bień z Zawichostu, pow. sandomierskiego, do Bilczy, pow. sandomierskiego; Olga Błąkałowa z Swiniarowa, pow. bocheńskiego, do Grobli, pow. bocheńskiego; Jadwiga Bochniżanka z Uszwi, pow. brzeskiego, do Poręby Spytkowskiej, pow. brzeskiego; Irena Bogdanowiczówna z Trzemeśni, pow. myślenickiego, do Krzywaczki, pow. myślenickiego; Stanisława Brandtówna z Tuszowa Narodowego, pow. mieleckiego, do Gawłuszowic, pow. mieleckiego; Helena Burdowa z Radomia do Klonówka, pow. radomskiego; Adam Chmielewski z Brudzowic, pow. zawierciańskiego, do Gniazdowa, pow. zawierciańskiego; Aniela Chruścińska z Rudnika, pow. myślenickiego, do Woli Radziszowskiej, pow. myślenickiego; Stefanja Chudowa z Turowic, pow. koneckiego, do Przedborza, pow. koneckiego; Marja Chudzikówna z Książnic, pow. bocheńskiego, do Niegowici, pow. bocheńskiego; Kazimiera Chwierutówna z Pewli Małej, pow. żywieckiego, do Trzebini, pow. żywieckiego; Wanda Cichowska ze szkoły im. Narutowicza do szkoły im. Kochanowskiego w Radomiu; Marja Czernikiewiczowa z mieszanej do szkoły żeńskiej w Starachowicach, pow. iłżeckim; Wanda Domitrowa ze szkoły im. Narutowicza, do szkoły im. Staszica w Radomiu; Marja Drobikowa ze szkoły Nr. 5 do szkoły Nr. 3 w Ostrowcu, pow. opatowskim; Anna Drozdowa z Myślenic, do Sieprawia, pow. myślenickiego; Emilja Drzewiecka z Szymbarku, pow. gorlickiego, do Łużnej, pow. gorlickiego; Eugenja Drzewiecka z Łużnej, pow. gorlickiego, do Szymbarku, pow. gorlickiego; Honorata Eljaszowa z Kotków, pow. stopnickiego, do Wyczerpów, pow. częstochowskiego; Jadwiga Faczyńska z Czarnej, pow. ropczyckiego, do Małej, pow ropczyckiego; Marja Farbiszewska ze szkoły im. Czartoryskiego, do szkoły im. M. Reja w Radomiu; Aleksy Faryna z Żarnowa, pow. opoczyńskiego, do Skarżyska Kamiennej, pow. koneckiego; Jadwiga Ferensówna z Grądów, pow. dąbrowskiego, do Smęgorzowa, pow. dąbrowskiego; Władysław Filus z Racławic, pow. okulskiego, do

Witeradowa, pow. olkuskiego; Zofja Flakowiczówna z Woli Radłowskiej, pow. brzeskiego, do Paleśnicy, pow. brzeskiego; Marta Fotkówna z Poręby, pow. zawierciańskiego, do Niekłania, pow. koneckiego; Zofja Franczykowska, z Mszany Dolnej, pow. limanowskiego, do Zakopanego, pow. nowotarskiego; Jan Fronczek z Ossolina, pow. zawierciańskiego, do Szczeglic, pow. sandomierskiego; Gabrjela Gałkiewiczówna z Gromnika, pow. tarnowskiego, do Pleśnej, pow. tarnowskiego; Elżbieta Gargulówna z Lipnicy Murowanej, pow. bocheńskiego, do Chrości pow. bocheńskiego; Rozalja Gawlikowa ze szk. im. Kr. Jadwigi do szkoły im. Hofmanowej w Oświęcimiu; Stanisława Gdulówna z Mąchocic Zagórnych, pow. kieleckiego, do Masłowa, pow. kieleckiego; Marja Gembicka z Radomia, do Kobylnika, pow. radomskiego; Eleonora Giereuszkiewiczówna z Czernichowa, pow. żywieckiego, do Milówki, pow. żywieckiego; Marja Giereuszkiewiczówna z Kamesznicy, pow. żywieckiego, do Rychwałdu, pow. żywieckiego; Stanisława Gierzowa ze Złotej, pow. brzeskiego, do Gosprzydowej, pow. brzeskiego; Mieczysława Gilewska z Grudny Górnej, pow. pilzneńskiego, do Mutnego, pow. żywieckiego; Genowefa Gołańska z Góry Włodowskiej, pow. zawierciańskiego, do Niegowa, pow. zawierciańskiego; Stefanja Goncikowa z Szarbi, pow. pińczowskiego, do Działoszyc, pow. pińczowskiego; Helena Grelanka z Wał-Rudy, pow. brzeskiego, do Jurkowa, pow. brzeskiego i z Jurkowa do Radłowa, pow. brzeskiego; Edward Gutowski z Radłowa, pow. brzeskiego, do Jurkowa, pow. brzeskiego; Stefanja Guzekowa z Kóz, pow. bialskiego, do Kęt, pow. bialskiego; S. Joanna Gyurkowichówna z Krościenka Niżnego, pow. krościeńskiego, do Krystynowa Wodnej, pow. brzeskiego; Natalja Haberkową z Czepca Przełaja, pow. jędrzejowskiego, do Matyczowa, pow. jędrzejowskiego; Józef Hahorkiewicz z Rudawy, pow. chrzanowskiego, do Szczakowej, pow. chrzanowskiego; Izabella Halczukówna z Zakrzowa Bugaja, pow. wadowickiego, do Wadowic; Helena Hałatkówna z Trzebini, pow. chrzanowskiego, do Chrzanowa; Stanisław Hannower z Podlipia, pow. dąbrowskiego, do Samocic, pow. dąbrowskiego; Janina Hanzlowa ze szkoły mieszanej do szkoły żeńskiej w Starachowicach, pow. iłżeckim; Józefa Hardtówna z Kobylan, pow. krakowskiego, do Bolechowic, pow. krakowskiego; Józefa Hartłasówna z Tomic, pow. wadowickiego, do Zawadki, pow. wadowickiego; Marja Heneczkowska ze szkoły mieszanej do szkoły żeńskiej w Starachowicach, pow. iłżeckim; Józefa Herdanówna z Ostrowca, pow. opatowskiego, do Radomia; Józef Hołda z Rybnej, pow. krakowskiego, do Woli Duchackiej, pow. krakowskiego; Zofja Izdebska ze Składzistego, pow. nowosądeckiego, do Łabowej, pow. nowosądeckiego; Zofja Jamrowiczowa z Radomia,

do Gozdu, pow. radomskiego; Kazimiera Jamrozówna z Grobli, pow. bocheńskiego, do Świniarowa, pow. bocheńskiego; Stefanja Jandurówna z Warszawy, do Zielonek, pow. krakowskiego; Jan Janik z Nowego Sącza, do Brzeznej Litacza, pow. nowosądeckiego; Marja Jaworska z Jedlni, pow. kozienickiego, do Zarzecza, pow. kozienickiego; Antoni Jaworski z Jedlni, pow. kozienickiego, do Zarzecza, pow. kozienickiego; Jan Kaczmarski z Suchodółka, pow. opatowskiego, do Jankowic, pow. opatowskiego; Antonina Kalembowa z Sieprawia, pow. myślenickiego, do Glichowa, pow. myślenickiego; Lucjan Kałka z Byczyny Jeziorek, pow. chrzanowskiego, do Bolęcina, pow. chrzanowskiego; Ks. Franciszek Kapusta z Chrzanowa, do Kóz, pow. bialskiego; Eleonora Kasprzykówna z Sandomierza, do Bogorji, pow. sandomierskiego; Władysław Kasprzyk z Mszany Dolnej, pow. limanowskiego, do Żmigroda Nowego, pow. jasielskiego; Emilja Klockowa z Rzepiennika Marciszewskiego, pow. gorlickiego, do Ropicy Polskiej, pow. gorlickiego; Stefan Kloss z Siekierczyny, pow. limanowskiego, do Laskowej, pow limanowskiego; Rudolf Knieszner ze szkoły im. A. Mickiewicza do szkoły im. Wł. Jagiełły w Chrzanowie; Marja Kochówna z Miechowa, do Słomnik, pow. miechowskiego; Zofja Kolmanówna z Rudnika, pow. myślenickiego, do Woli Radziszowskiej, pow. myślenickiego; Zofja Kołdrasówna z Bodzechowa, pow. opatowskiego, do Ostrowca, pow. opatowskiego; Klara Komorowska z Zagorzyc, pow. ropczyckiego, do Ropczyc; Jeremi Konieszko ze szkoły Nr. 11 do szkoły Nr. 22 w Sosnowcu; Kazimiera Konieszkówna z Górek, pow. częstochowskiego, do Łogiszy, pow. będzińskiego; Władysława Kopietzowa z Gniewięcina, pow. jędrzejowskiego, do Sędziszowa, pow. jędrzejowskiego; Stanisława Korczakowa ze szkoły im. Długosza, do szkoły im. Poniatowskiego w Radomiu; Marja Kocibianka z Tumlina, pow. kieleckiego, do Brynicy, pow. kieleckiego; Marja Kosińska z Prandocina, pow. iłżeckiego, do Pasztowej Woli, pow. iłżeckiego; Ludwika Koskówna z Brzeszcz, pow. oświęcimskiego, do Konopnik, pow. częstochowskiego; Stanisława Kościńska z Trzebionki, pow. chrzanowskiego, do Radziszowa, pow. krakowskiego; Tadeusz Kowalczyk z Choczni Dolnej, pow. wadowickiego, do Targanic, pow. wadowickiego; Wincenty Kowalczyk z Radomia, do Odechowa, pow. radomskiego; Stanisława Kowalczykowa ze szkoły im. Czartoryskiego, do szkoły im. Jachowicza w Radomiu; Janina Kralowa z Niedźwiedzia, pow. limanowskiego, do Lubomierza, pow. limanowskiego; Katarzyna Krąkowska ze szkoły im. Kochanowskiego, do szkoły im. Staszica w Radomiu; S. Zofja Kropaczkówna z Krystynowa Wodnej, pow. chrzanowskiego, do Morawicy, pow. krakowskiego; Mieczysława Kruczkowska z Bedlna, pow. konec-

kiego, do Wólki Żychowej, pow. koneckiego; Jan Krupa z Juljanowa, pow. opatowskiego, do Słupi Nadbrzeżnej, pow. opatowskiego; Janina Krzeczewska z Nawojowej, pow. nowosądeckiego, do Żeleźnikowej, pow. nowosądeckiego; Bronisława Krzyżanowska ze szkoły mieszanej do szkoły żeńskiej w Starachowicach, pow. iłżeckim; Mieczysław Kuca z Siedlisk, pow. tarnowskiego, do Gromnika, pow. tarnowskiego; Helena Kuchejdowa z Korzkwi, pow. olkuskiego, do Kaniowa, pow. bialskiego; Władysław Kurek z Lasocina, pow. opatowskiego, do Szumska pow. opatowskiego i z Szumska do Ożarowa, pow. opatowskiego; Helena Kusielówna z Mąkowarska, pow. bydgoskiego, do Mszany Dolnej, pow. limanowskiego; Aleksander Kwiatokowski z Radomia do Huty Skoryszewskiej, pow. radomskiego; Stanisława Kwiecińska z Sieciechowa, pow. kozienickiego, do Stanisławic, pow. kozienickiego; Helena Kwietniowa z Michałowa, pow. pińczowskiego, do Pińczowa; Kazimiera Ladrowa z Kwaczały, pow. chrzanowskiego, do Jaworzna Niedzielisk, pow. chrzanowskiego; Stanisław Latomski z Radomia do Wrzeszczowa, pow. radomskiego; Ludwika Lesiówna z Jaworzna, pow. chrzanowskiego, do Jaworzna „Starej Huty", pow. chrzanowskiego; Eugenja Leśniakowa z Królówki, pow. bocheńskiego, do Łąkty Dolnej, pow. bocheńskiego; Eleonora Lichoniówna z Lipnika, pow. myślenickiego, do Kobielnika, pow. myślenickiego; Władysława Listkiewiczówna ze szkoły im. A. Asnyka do szkoły im. M. Konopnickiej w Radomiu; Zofja Lodarska z Rożniał, pow. mieleckiego, do Jam, pow. mieleckiego; Jan Loranc z Łodygowic Górnych, pow. żywieckiego, do Pietrzykowic, pow. żywieckiego; Janina Lorancowa z Łodygowic Dolnych, pow. żywieckiego, do Pietrzykowic, pow. żywieckiego; Adamina Łabuzińska ze Solca, pow. opoczyńskiego, do Budkowic, pow. opoczyńskiego; Zofja Łuczkówna z Gutowa, pow. radomskiego, do Cerekwi, pow. radomskiego; Ks. Leon Majchrzycki z Dembowca, pow. jasielskiego, do Żmigroda nowego, pow. jasielskiego; Ks. Marjan Marek z Witkowic, pow. bialskiego, do Krakowa; Władysław Marek z Kalnej, pow. bialskiego, do Godziski, pow. bialskiego; Kazimiera Marszalikowa z Suchedniowa, pow. kieleckiego, do Kazimierzy Wielkiej, pow. pińczowskiego; S. Władysława Marszałówna z Morawicy, pow. krakowskiego, do Krystynowa Wodnej, pow. chrzanowskiego; Zofja Matuszczakówna z Sikorzyc, pow. dąbrowskiego, do Ujsoł, pow. żywieckiego; Marja Michalikówna z Kamionki Wielkiej, pow. grybowskiego, do Grybowa; Emilja Michalska ze Zborowa, pow. stopnickiego, do Buska Kieleckiego, pow. stopnickiego; Bolesława Mielczarska ze szkoły im. Kochanowskiego do szkoły im. Reja w Radomiu.

———————

38.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Dąbrowie k. Tarnowa ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad kierowników (czek) w następujących szkołach:

1. w 5 klasowej szkole powszechnej w Oleśnie — mieszkanie 3 pokoje i kuchnia, ogródek;

2. w 3 klasowej szkole powszechnej w Luszowicach — mieszkanie 2 pokoje i kuchnia, ogród;

3. w 3 klasowej szkole powszechnej w Borusowej — mieszkanie 2 pokoje i kuchnia, ogród, 2 morgi gruntu;

4. w 3 klasowej szkole powszechnej w Słupcu — mieszkanie 2 pokoje i kuchnia, około 2 morgi gruntu;

5. w 3 klasowej szkole powszechnej w Samocicach — mieszkanie 3 pokoje i kuchnia, ogród i 2 morgi gruntu;

6. w 2 klasowej szkole powszechnej w Borkach — mieszkanie 2 pokoje i kuchnia, 2 morgi gruntu.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Dąbrowie k. Tarnowa.

Rada Szkolna Powiatu Iłżeckiego w Wierzbniku ogłasza konkurs na stanowisko kierownika publicznej szkoły powszechnej 3-klasowej w Mircu.

Należycie udokumentowane podania należy składać na ręce Inspektora szkolnego w Wierzbniku.

Rada Szkolna Miejska w Kielcach ogłasza konkurs na stanowisko kierownika (czki) 7 klasowej publicznej szkoły powszechnej żeńskiej im. Konopnickiej w Kielcach. Przy szkole znajduje się 3 pokojowe mieszkanie służbowe dla kierownika (czki).

Kandydaci z Wyższym Kursem Nauczycielskim będą mieli pierwszeństwo.

Należycie udokumentowane podania należy składać na ręce Inspektora szkolnego w Kielcach.

Rada Szkolna Miejska w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs w celu obsadzenia następujących stanowisk kierowniczych w 7 klasowych szkołach powszechnych w mieście Krakowie:

1. w szkole żeńskiej im. św. Scholastyki;
2. „ „ „ im. św. Anny;
3. „ „ „ im. J. Szujskiego;
4. „ „ „ im. Zb. Oleśnickiego;
5. „ „ „ im. J. Długosza;
6. „ „ „ im. Z. Krasińskiego;
7. „ „ „ im. św. Bronisławy;
8. „ „ „ im. Anny Jagiellonki;
9. „ „ męskiej im. św. Mikołaja;
10. „ „ „ im. Karola Chodkiewicza;
11. „ „ „ im. Stefana Batorego;
12. „ „ „ im. Mikołaja Reja.

Kandydaci na powyższe posady powinni posiadać egzamin wydziałowy, lub świadectwo ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić za pośrednictwem bezpośrednio przełożonej Władzy do Rady Szkolnej Miejskiej w Krakowie, ul. Podzamcze 1.

Rada Szkolna Powiatowa w Krakowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia stanowiska kierownika (czki) 3 kl. publicznej szkoły powszechnej w Sidzinie.

Udokumentowane podanie należy wnosić drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Miechowie ogłasza niniejszem konkurs na stanowiska kierowników następujących publicznych szkół powszechnych w powiecie miechowskim:

1. 7-klasowej w Tczycy;
2. 7-klasowej w Pałecznicy;
3. 7-klasowej w Proszowicach.

Kandydaci, chcący się ubiegać o te stanowiska, winni wykazać się przynajmniej dwuletnią służbą w charakterze nauczycieli stałych oraz ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Podania, należycie udokumentowane, wnosić należy w drodze służbowej na ręce Inspektora szkolnego w Miechowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Mielcu ogłasza po raz drugi konkurs celem stałego obsadzenia stanowiska kierownika 2 klasowej publicznej szkoły powszechnej w Kiełkowie.

Szkoła posiada własny budynek z mieszkaniem służbowem dla kierownika szkoły, ogród i grunt orny.

Należycie udokumentowane podania wnosić należy do Rady Szkolnej Powiatowej w Mielcu.

Rada Szkolna Powiatowa w Mielcu ogłasza konkurs na stanowiska kierowników:

1. 5-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Gawłuszowicach;
2. 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Żarówce, poczta Zdziarzec;
3. 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Tuszowie Narodowym.

Przy szkołach są mieszkania dla kierowników. Nadto przy szkole ad 1 grunt i ogród a przy szkole ad 3 ogród owocowy.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Mielcu.

Rada Szkolna Powiatowa w Sandomierzu ogłasza konkurs na posadę stałego kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Szczeglicach, gm. Jurkowice.

Kandydaci winni wykazać się przynajmniej 2-letnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w szkołach powszechnych.

Szkoła mieści się w budynku własnym i posiada mieszkanie służbowe.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Sandomierzu.

Rada Szkolna Miejska m. Sosnowca ogłasza konkurs na stanowisko kierownika 7-kl. publicznej szkoły powszechnej Nr. 6 imienia Juljusza Słowackiego w Sosnowcu.

Kandydaci winni się wykazać przynajmniej dwuletnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w szkolnictwie publicznem i pełnemi kwalifikacjami; posiadający Instytut Nauczycielski względnie Wyższy Kurs Nauczycielski będą mieli pierwszeństwo.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej na ręce Inspektora szkolnego w Sosnowcu.

Rada Szkolna Powiatowa w Tarnowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Gromniku.

Przy szkole niema mieszkania służbowego, jest tylko 0.2 ha gruntu.

Podania wnosić należy w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Tarnowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Wieliczce ogłasza konkurs na następujące posady kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. 7-kl. publicznej szkoły powszechnej w Bieżanowie. Mieszkanie służbowe o 3 pokojach i kuchni, pole o obszarze 57 a, oraz mały ogródek koło szkoły;

2. 7-kl. publicznej szkoły powszechnej męskiej im. Tadeusza Kościuszki w Wieliczce. Mieszkania służbowego niema;

3. 4-kl. publicznej szkoły powszechnej w Raciborsku. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni. Ogród z polem o obszarze 15 a;

3. 4-kl. publicznej szkoły powszechnej w Raciborsku. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni. Pole oraz mały ogródek o łącznym obszarze 1 ha 12 a.

Od ubiegających się o posady w Bieżanowie i Wieliczce wymagany jest W. K. N. lub egzamin wydziałowy.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Wieliczce.

39.

KOMUNIKATY.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22 grudnia 1931 r. Nr. I. R. 12947/31 zawiadamia się, że z dniem 30 grudnia 1931 r. Bank Polski wypuścił w obieg 20-złotowe bilety bankowe III emisji.

Do wykonania biletu użyto papieru białego z wodnym znakiem na marginesie, znak ten przedstawia podobiznę króla Kazimierza Wielkiego, wykonaną w płaszczyznach jaśniejszych i ciemniejszych niż tło.

U dołu marginesu napis: „zł 20 zł".

Wymiar biletu wynosi 163 x 86 mm, samego zaś rysunku: strony przedniej 113 x 76 mm, strony odwrotnej 112 x 75'5 mm, marginesu 45 mm.

Przednia strona wykonana jest w trzech kolorach: rysunek zasadniczy w kolorze stalowo-niebieskim, tło zaś w kolorze żółtym i bronzowym.

W prawym górnym narożniku przedniej strony biletu w obramowaniu renesansowem, ozdobionem liśćmi laurowemi, znajduje się głowa Emilji Plater, poniżej

emblematy przemysłu i handlu, wplecione w ornamentację w formie rogu obfitości i owoców.

Na dole, na giloszowej rozecie, napis: „zł 20 zł".

Lewa strona rysunku ujęta jest w ramkę giloszową.

Na górnej części tej ramki znajduje się napis „BANK POLSKI", pod nim zaś liczba „20" na tle stylizowanej ornamentacji.

Środek rysunku wypełnia tekst:

„DWADZIEŚCIA
ZŁOTYCH
Warszawa 20 czerwca 1931 r.
PREZES BANKU
Wł. Wróblewski

NACZELNY DYREKTOR — SKARBNIK
Dr. Mieczkowski — Orczykowski"

Poniżej tekstu wydrukowane są litery serji i numer siedmiocyfrowy w kolorze ciemnogranatowym.

Tekst umieszczono na tle ze stylizowanych motywów roślinnych i napisów „20" i „zł" w kolorze żółtym oraz giloszu w kolorze bronzowym, w którego środku umieszczona jest liczba „20".

Odwrotna strona biletu wykonana jest w trzech kolorach: niebieskim, czerwono-bronzowym i żółtym.

W środku rysunku, na tle jasno-niebieskim o motywach zdobniczych z liczbą „20" znajdują się alegoryczne postacie: młoda kobieta ze snopem zboża, obok niej dwoje dzieci, z których jedno trzyma na ramieniu młot, drugie zaś w rękach minjaturowy statek.

Po bokach umieszczono kolumny, a obok nich z lewej strony dziecko, trzymające snop zboża, z prawej zaś dziecko z kotwicą na ramieniu.

Na podstawach obu kolumn umieszczone jest godło Państwa — orzeł biały.

W górnych narożnikach znajdują się tarcze renesansowe z liczbą „20" w kolorze jasno-niebieskim, pod niemi festony z owoców i gałązek; między tarczami napis: „BANK POLSKI", pod cokółami zaś kolumn napis: „DWADZIEŚCIA ZŁOTYCH" w kolorze niebieskim na ciemniejszem tle.

W związku z rozporządzeniem, ogłoszonem w Dz. Urz. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 12 poz. 138 z roku 1931, zawiadamia się na podstawie pisma Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie z dnia 5 stycznia 1932 r. Nr. I. KN. 57/32, że Rozgłośnia Lwowska przy współudziale wymienionego Kuratorjum organizuje w soboty o godz. 12 min. 15 szkolne poranki radjowe. Zadaniem tych poranków jest ożywienie tętna życia szkolnego oraz uzupełnienie działań wychowawczych i dydaktycznych temi wszystkiemi środkami, któremi radjo może już dziś rozporządzać. Poranki są transmitowane przez wszystkie rozgłośnie polskie, sięgając tym sposobem do każdego zakątka państwa. Program audycyj uwzględnia różne typy szkół i rozmaite poziomy przygotowania naukowego młodzieży, przyczem zarówno temat jak i stopień bywają stale naprzód dla szkół ogłaszane.

Podaje się do wiadomości szkół i kursów handlowych: W Warszawie prowadzi od szeregu lat Wyższa Szkoła Handlowa akcję wydawniczą ksią-

żek z zakresu nauk handlowych i ekonomicznych. Dotąd wydano kilkanaście prac oryginalnych i tłumaczonych oraz 8 roczników prac dyplomowych i magisterskich wychowańców szkoły.

Wydawnictwami swemi Wyższa Szkoła Handlowa pragnie zainteresować szkolnictwo zawodowe i w tym celu ustala wyłączną dla szkół i pp. nauczycieli cenę sprzedażną za komplet z 21 tomów książek na zł 90, t. j. prawie o połowę niższą, niż w sprzedaży księgarskiej. Katalogi roześle Wyższa Szkoła Handlowa bezpośrednio dyrekcjom szkół zawodowych.

Adres Wyższej Szkoły Handlowej: Warszawa, ul. Rakowiecka 6. Konto P. K. O. Nr. 3485.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że z przyczyn natury technicznej Komitet Opieki nad mieszkańcami osiedli miejskich „Osiedle" zrezygnował ze zbiórki przepalonych żarówek, na którą Pan Minister zezwolił decyzją z dnia 21 października 1931 r. Nr. I. Org. 1700/31.

O tem zawiadamia się podległe urzędy i zakłady naukowe, nawiązując do komunikatu, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 9, poz. 176. z r. 1931.

Polska Liga Przeciwalkoholowa w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego l. 26, posiada bogaty zbiór wydawnictw w sprawie zwalczania alkoholizmu. Przy pracy propagandowej może być pomocnem dziełko p. t. „Szkoła a zagadnienie alkoholizmu Ulbrichta — Niesiołowskich". Zamówienia należy skierowywać pod adresem: Składnica Abstynencka w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego l. 26, P. K. O. 200.424.

Zwraca się uwagę na broszurę dra Wł. Bogatyńskiego, prof. V państw. gimn. im. Jana Kochanowskiego w Krakowie, p. t. „Hetman Jan Tarnowski". Broszura ta, wydana z okazji czterechsetletniej rocznicy bitwy pod Obertynem, omawia w zwięzłym zarysie młodość hetmana, jego zwycięstwa nad Wołochami i Moskwą, stosunek do Turcji, zasady sztuki wojennej, zawarte w dziele pt. „Consilium rationis bellicae" a wkońcu polityczną rolę i kulturalną działalność. Nadaje się do bibljotek nauczycielskich jak i uczniowskich. Cena 50 gr. za egz. Do nabycia w Księgarni Gebethnera i Wolffa w Krakowie, Rynek Gł. 23, oraz w innych większych księgarniach.

Nakładem Aeroklubu Rzeczypospolitej i przy poparciu Zarządu Głównego LOPP. w Warszawie wyszła drukiem książka p. t. „25.770 km. ponad Afryką" pióra kpt. pil. St. Skarzyńskiego.

Książka ta z uwagi na cenne walory propagandowe raidu afrykańskiego, ciekawą treść i bogactwo pięknych ilustracyj winna znaleźć poparcie we wszystkich Kołach LOPP, może być propagowaną wśród młodzieży i zakupioną do bibljotek szkolnych.

Ewentualne zamówienia należy kierować do Komitetu Miejskiego L. O. P. P. w Krakowie, Rynek Gł. 6. II. p. II. schody. Cena za egzemplarz wynosi zł 4.—.

Sprostowanie. Na str. 14 Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 1 z 1932 r. w wierszu 7 od dołu — zamiast słowa „powszechnych" winno być „państwowych".

40.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

IV. Zjazd dla badań dziecka w Bratislawie.

(Cztvrty sjezd pro vyrkum ditiete v Bratislavie 25—27 rzijne 1930. Redigoval Dr Cyril Stejskal, sekretarz sjezdu. Praha 1931. Str. 483, f-o). Cena 45 K. czs., dla uczestników zjazdu 30 K.

Co trzy lata zjeżdżają się pedagogowie czechosłowaccy, aby rozszerzyć zainteresowanie i pogłębić znajomość dziecka. Badania pedologiczne zaczęły się w Brnie, ostatni kongres 1927 był w Pradze i tam uchwalono czwarty zjazd odbyć w Bratislawie. Jako uczestnik obrad praskich zapowiedziałem w organie polskiej pedagogiki („Przyjaciel Szkoły") program zjazdu w stolicy słowackiej i zachęcałem do licznego udziału polskiego ze względu zawodowego, naukowego i politycznego. W przedmowie sekretarz zjazdu wymienia Polaków: prof. uniw. Dr Jax'a Bykowski, Dr Z. Ziembiński, poseł Wawrzynowski i Dr Magiera — którzy przesłali życzenia zjazdu, nie mogąc uczestniczyć w kongresie. W spisie uczestników nazwiska polskiego znajść nie mogę. Widocznie, nikt nie był. Szkoda nie mała.

Szkoda, bo byliby się przekonali, jak żywą i prawie gorącą jest praca wśród nauczycieli czeskich i słowackich nad poznawaniem i pielęgnowaniem duszy dziecięcej. Szkoda, bo po takiej wycieczce w świat sąsiedzki ożywiłyby się i u nas badania Dawida, Szycówny, Ciembroniewicza...

Czechosłowacja posiada już poważne zarodki instytutów pedologicznych: w Pradze przy Antropologicznym Instytucie, w Brnie obok Psychologicznego, w Bratislawie przy klinice dziecięcej, w Muhaczewie na Rusi Podkarpackiej państwowy „Djetsky domov". Skoro się one rozwiną w Instytuty Pedologiczne, będą wydawać sądy o reformach szkolnych, będą centralnemi naukowemi wychowniami i poradniami dla poszczególnych uczniów. Zjazd widzi w I. P. praktyczne laboratorjum, do którego natura dostarczy eksperymentalnego materjału ludzkiego i z którego wyjdą doskonale przysposobieni nauczyciele szkół specjalnych.

Rezolucje ogólne zapowiadają, że zamierzone sądy dla młodocianych znajdą w I. P. pomoc doskonałą, gdyż tu niejeden bardzo złożony problem n. p. występczości będzie mógł być skutecznie zbadany i poznany. Będzie to wielki postęp, gdy jako znawca zawodowy fungować będzie nie lekarz tylko, nie psychiatra tylko, lub sam psycholog, lecz wszyscy tacy zawodowcy będą tu obok siebie. Tu wykształcą się pracownice społeczne.

Zjazd podkreślił ważność prawidłowego radja pedagogicznego, aby prelekcja radjowa była stałą cząstką programu zebrań rodzicielskich. Bardzo silnie zaakcentowano należyte wychowanie przyszłych rodziców. Kongres uznał za konieczne w szkole wszelkiego typu, początkowej i średniej, udzielanie praktycznych wskazówek o życiu rodzinnem.

Sekcyj miał zjazd 4: biologiczno-lekarską, socjologiczną, psychologiczną i opieki nad ułomną młodzieżą. I one uchwaliły szereg życzeń. Pierwsza żąda, by lekarzem szkolnym był tylko znawca chorób dziecięcych, któryby równocześnie był psychologiem. Pomoc dentystyczna uznana za konieczną i ma ona przeprowadzić sanację zgryzu w ambulatorjach. Higjeniści wypowiedzieli się za urządzaniem tygodni higjenicznych, w którychby i młodzież i starszych pouczano o zwalczaniu tuberkulozy, racjonalnem odżywianiu i zdrowotności zębów. Wiadomości takie niechby znalazły się w czytankach, ćwiczeniach pisemnych, wieczorach rodzicielskich. Była też rezolucja o perjodycznem badaniu zdrowia nauczycieli zwłaszcza ich płuc i nerwów. Szczególną opieką otoczeni być mają nauczyciele zagrożeni tuberkułozą. Zjazd domaga się dla nich pensji nawet wtedy, gdyby nie mieli jeszcze lat do wysługi wymaganych. Dla poprawy warunków zdrowotnych sekcja wypowiedziała się przeciw przepełnieniu klas, za godziną ćwiczeń cielesnych każdego dnia i popieraniem letnich kolonij aż do zapewnienia wszystkiej młodzieży pobytu wakacyjnego na wsi.

Sekcja społeczna chce widzieć opiekę nad sierotami w rękach osób ukwalifikowanych, wrażliwych na sprawy tak delikatne. Myślano o opiece prewencyjnej, zapobiegającej przestępstwom dzieci. Nie sami wychowawcy mają być celowo wykształceni, ale i sędziowie w sądach nad nieletnimi winni mieć kwalifikacje wyjątkowe. Podniesiono i sprawę etnograficznych badań, boć „znajomość etnografji jest warunkiem i pomyślnego nauczania obywatelskiego i wszechstronnego wychowania“.

Psychologwie uważają za przydatny słownik mowy dziecięcej, ma on pomagać i przy układaniu pierwszych czytanek i przy nauce o języku. Zagadnienie dziecka czeskiego w szkole słowackiej można zestawić z zagadnieniem polskiego dziecka w czeskiej lub rusińskiej szkole i domagać się choć dwu godzin nieobowiązkowej nauki ojczystej mowy. Klasyfikację sprawowania się i zachowania należałoby przystosować do dzisiejszego wychowania. Zwrócono uwagę na stronę wokalną w wychowaniu, zaznaczono, że pieśń ludowa wymiera i że dzieci mało śpiewają.

Sekcja ostatnia wyszła z tezy, że „wszystkie dzieci bez różnicy, normalne czy nienormalne, mają równe prawo do zdrowia, wychowania i radości życia“.

Dla upośledzonych przeto należy stworzyć dostateczną liczbę szkół specjalnych. Nie należy nienormalnego uczyć zajęć przemysłowych, z których nie mogą zdobyć chleba ludzie nawet normalni. Kolonje pracownicze potrzebne są dla tych, co nie mogą mieć dachu własnego lub na utrzymanie dostatecznie zarobić nie mogą jako upośledzeni. Ponieważ z takich ludzi jest najwięcej żebraków, złoczyńców, tułaczy i t. p., skupienie ich w kolonji i danie im zajęcia i opieki będzie czynem społecznym, dla społeczeństwa też pożytecznym. Słabo-umysłowych dzieci najwięcej na Rusi i dlatego zjazd szczególnie ciepłem słowem zaleca opiekę nad upośledzoną dziatwą ruską. Dzieci psychopatyczne okazujące zachowanie się antysocjalne, przy tem jednak inteligencję normalną, skierowane będą do specjalnych szkół; oddane w opiekę lekarzowi specjaliście i nauczycielowi specjaliście. Dla jednostek najciężej obarczonych psychopatologją powstać mają zakłady wychowawcze i lecznice specjalne.

Z 35 rezolucyj te są może najważniejsze dla czytelnika-pedagoga polskiego. Bardzo interesujące były i cenne referaty. Niepodobna wszystkie streścić. Weźmy jeno dla przykładu i dla pokazu niektóre.

W inauguracyjnym wykładzie dyrektor instytutu antropologicznego w Pradze Dr Jindrzich Matiegka uzasadnił „konieczność somatologicznego badania młodzieży szkolnej“ kilku przyczynami. I tak: są znaczne różnice w cielesnym charakterze dziecka zależnie od jego pochodzenia, stosunków społecznych, krainy, w której się wychowało, i od przynależności plemiennej. Przestrzegał przed stosowaniem norm obcych do dzieci własnych (n. p. ocenianie dziecka włoskiego wedle norm, opartych o materjał dzieci norweskich, a więc i polskich wedle testów amerykańskich czy francuskich). Czesi posiadają już 100.000 indywidualnych badań dzieci i materjał ten posłużył do tymczasowego opracowania „Somatologji młodzieży szkolnej“ (Praga 1929, nakład Akademji Nauk, autor prof. Matiegka). Wady tego dzieła przedstawił autor, aby zachęcić uczestników do dalszych badań i gromadzenia nowych tysięcy monografij. W obrębie 30 lat, obejmujących te badania, już znalazł podstawy do wykazania, że cielesne właściwości dzieci w tych samych dzielnicach Pragi uległy zmianie (n. p. wzrost i waga), a to się napewne pokaże i w powiatach. (W Polsce były ciekawe zestawienia takich liczb u dzieci przedwojennych, wojennych lat i powojennych

w tej samej okolicy). Hasłem dla wszystkich i wszędzie powinno być zdanie szwedzkiego badacza G. Retziusa (w jego „Antropologji svecica" 1908): „W każdym kraju należałoby co 25 lub co 30 lat przeprowadzić dokładne antropologiczne zbadanie obywatelstwa, możliwe najrozleglejsze". Przed wystawą etnograficzną w 1895 nauczycielstwo czeskie wykonało tę pracę w obrębie szkoły dobrowolnie i bez wyczerpania jakiegokolwiek. Dziś we własnem niepodległem państwie uczyni to jeszcze ochotniej — zapewniał prelegent — tem zaś łatwiej i dokładniej, że kierownictwo byłoby w rękach ministerstwa opieki społecznej i wychowania fizycznego.

Dr. Miroslav Krzivy z bratislavskiej kliniki psychiatrycznej mówił o „poczuciu niższości w wieku dziecięcym". Przyczyny poczucia niższości, mniejszej wartości osobistej są względne i zależne od otoczenia dziecka. Rzeczywista wada cielesna ma mniejszy nieraz wpływ niż wada przypuszczalna, domniemana. Dziecko zdrowe i intelektualnie rozwinięte, dobrze potrafi zdwojoną energją doprowadzić do wysokich wyników, któremi zaciemni i zakryje swą ułomność — (kompensacja psychiczna). Często rodzice i wychowawcy przypominają dzieciom, że jeszcze nie są zupełnymi ludźmi, — „jeszcześ za mały na to" — przez to obniża się samopoczucie u dziecka. Prawdziwy pedagog unikać będzie wszelkich uśmiechań, lekceważeń, by nie wywołać poczucia małości w wychowanku. Uczucie niższości rozwija symptomy nerwowości. Ciekawe spostrzeżenia czynili badacze u seksualnych nerwowców (n. p. Adler) i mizantropów. „Zawód miłosny może wywołać silne poczucie niższości, zdrowa jednostka przezwycięży łatwo", ale neurotyk może sobie całe życie zniszczyć.

Neurotyczne dzieci w poczuciu swej niższości przechylają się w lewo, dając się we znaki otoczeniu złośliwością, okrucieństwem, egoizmem, lub w prawo, okazując się ofiarnemi, miłosiernemi i t. p.

Według broszury socjologa Dra Blahy bratislavska nauczycielka szkoły ćwiczeń Marja Matiejovska zbadała środowiska dzieci z klas wydziałowych w 1929/30. Zbadała ankietowo 1010 dziatwy z 24 klas w wieku 13—20 lat. Ankieta zawierała pytanie: kto ma ojca i jakiego zdrowia, choroby ojca, zajęcie ojca, jego zarobki, te same pytania o matce, liczba rodzeństwa, żyjącego, zmarłego; choroby uczniów, dane o mieszkaniu, (kierunek okna, liczba współmieszkańców, wymiary kuchni, pokojów itp.). Z 230 chłopców śpi z przyjacielem 31, z babką 72, ze sługą 149, ze stryjem 212. Kąpiel w domu ma ledwie co piąty. Wstają dzieci już nawet o 4 godzinie (10) 5 (102), 6 (380), tylko 5 wstawało o $7^1/_4$ Pieszo do szkoły trwa droga niektórych do 2 godzin (11), wielu 1 godzinę (119), najwięcej

takich, co pół godziny iść mają (243). Na zapytanie: czem chcesz być? odpowiadają dziewczęta: urzędniczką (157), nauczycielką (87), kupczynią (50), szwaczką (46) w ogólnej liczbie 475, chłopcy zaś chcą być maszynistą (98), urzędnikiem (51), handlowcem (38)... nauczycielem (23)... z ogólnej liczby 535. Smutna jest liczba tych, co nie wiedzą, czem być chcą: 75 dziewcząt, 73 chłopców, smutne liczby, bo stosunkowo wysokie.

Najruchliwszy z pedagogów czeskich prof. Dr. Stejskal ocenił mózg i zdolności dziatwy z 3 doświadczalnych szkół wielkiej Pragi (w dzielnicach Nusle, Michla, Hostivan) i podał wyniki w syntetycznych tezach: wyższa inteligencja wśród dzieci z peryferji jest rzadka, zdrowie i rozwój jest też nie świetne, prawie trzecia część dzieci miewa konstelację rodzinną niezupełną, materjalne warunki większości są blisko minimum egzystencji, dość dużo biedy, trzecia część żyje z zarobku matki, prawie trzecia część to dzieci już zaniedbane, wpływu dziedziczności i środowiska pozaszkolnego nie może szkoła zrównoważyć nawet przy pilności i chętności dzieci. Reformy dydaktyczne wobec tych dążeń są niczem, potrzeba reformy zapatrzonej w dzieci same i w ich wychowanie, a wiedza i uczenie przesunięte być muszą w plan dalszy. Dr Stejskal lęka się, by w reformach nie wrócił stary intelektualizm i dydaktyczny materjalizm w nowej obsłonce, zamiast poznawania życia religijnego i na wszechstronnem studjum dziecka opartego programu. „Piecza o rozumowe wyćwiczenie, o zyskanie wiadomości jest tylko jednym odcinkiem, ale nigdy jedynym sensem szkoły".

Bardzo gorącym jest referat naczelnego radcy policyjnego z Pragi Jana Schneidra: „Ulica a peryferje". I on zwraca się z sercem ku nieszczęśliwym, dla których niema szkół należnych i dla których brak opieki. „Wielu z tych, co już ostatnie napisali listy, jeszcze szukali ocalenia". W opiece nad słabymi „dajemy tak mało i jeszcze to czynimy z gestem miłosierdzia i dobroczynności, za który nam ktoś ma być wdzięczny nieskończenie. Programem przyszłości być musi: wszystkie dzieci, skoro się już raz urodziły i żyją, mają równe prawa do wychowania, normalnego życia i tej odrobiny szczęścia. Ci, którzy są tak nieszczęśliwi, że ich stan duchowy czy cielesny jest ułomny, muszą mieć pretensje do zwiększonej opieki i wychowania, aby nie byli pokarani jeszcze tem, że skazaniby byli na drogę brzydką, a nawet złoczyńczą. Nie dobrodziejstwo, ale obowiązek". Piękne zadanie stawił wychowawcom (w najszerszem znaczeniu): wyszukiwać w każdej jednostce pierwiastki dobre i te rozwijać, a nawet ci najnieszczęśliwsi poczują szczęście i domem ich przestanie być ulica i peryferje.

Aby nie przedłużać sprawozdania, podajemy już tylko tytuły i niektórych tylko referatów, chcąc samemi już zagadnieniami zainteresować naszych pedagogów, a więc: Współczesna pedjatrja a dziecko w wieku szkolnym. Problemy i metody psychologicznego badania dzieci, Kryminalogiczne badanie dziecka i młodzianego przestępcy, Korelacja rozwoju cielesnego i duchowego, Czeskie dziecko w Ameryce (jakże interesujące być musi polskie dziecko w Ameryce!), Rodzina - instytut w wychowaniu moralnie skażonej młodzieży, Jak się u dzieci rozwija konkretne pojmowanie przedmiotu, Rozwój powszechnych pojęć u dziecka (prof. Rostohar), Metoda indywidualnego badania rysunkowych przejawów u dziecka w okresie przedszkolnym, Psychologiczna podstawa rzeczowego kreślenia, Wyobrażanie i wykonanie w elementarnem czytaniu i rysowaniu, Psychologiczna analiza ćwiczenia i znużenia przy pracy duchowej u dzieci w klasie elementarnej, a nawet dużo światła w duszę dziecka rzucający artykuł „Religijne życie naszych dzieci".

Opieka społeczna nad ułomną młodzieżą w Czechosłowacji jest i starą i szeroko rozgałęzioną, to też aż 13 referatów w tej sekcji wygłoszono. Psychologicznych było 16. Nie powtarzamy ich spisu. Idzie sprawozdawcy przecież o zaciekawienie polskiego wychowawcy problemami, jak za Tatrami publicznie były omawiane w oparciu się o poważne prace naukowe i mniej naukowe współprace najszarszych pracowników wychowawczych. Pośrednio zaś idzie tu o rozruszanie chętnych z tej strony Tatr do gromadzenia tworzywa do polskiego zjazdu, któryby był poświęcony wyłącznie badaniu, poznawaniu dziecka i opiece nad tym przedrogim skarbem, jakim dla każdego państwa jest dziecko normalne. Do normalności zbliżyć nienormalne i uczynić je możliwie samowystarczalnem jest nieodłącznem od pierwszego zadaniem wychowawcy. — Chcielibyśmy wreszcie i to wiedzieć, czem się charakteryzuje polskie dziecko, bo dopiero na znajomości polskiego dziecka może być zbudowany naprawdę polski program wychowawczy, polski oryginalny, a nie echo ani kopja potomności nieraz bardzo dalekiej, aż zaoceanicznej.

Dr Jan Magiera.

———————

41.

OGŁOSZENIA.

Czasopisma nadesłane.

Głos Warszawski. Miesięcznik Nr. 5. 1932. Warszawa.
Iskry. Tygodnik Nr. Nr. 7 — 9. 1932. Warszawa.
Kronika Diecezji Przemyskiej. O. Ł. Nr. 1. 1932. Przemyśl.
Kupiec Polski. Dwutygodnik. Nr. 3. 1932. Kraków.
Kuźnica. Czasopismo Akademickiej Młodzieży Państwowej Nr. 1. 1931. Nr. 2. 1932. Kraków.
Kwartalnik Pedagogiczny. Nr. 1. 1932. Warszawa.
Młody Polak. Miesięcznik. Nr. 2. 1932. Tarnów.
Moje Pisemko. Tygodnik. Nr. Nr. 5 — 7. 1932. Warszawa.
Nauczyciel Polski. Dwutygodnik. Nr. 3. 1932. Warszawa.
Nowiny Krajoznawcze. Tygodnik. Nr. 4. 1932. Kraków.
Ogrodnictwo. Miesięcznik. Nr. 1. 1932. Kraków.
Płomyk. Tygodnik. Nr. Nr. 22 — 24. 1932. Warszawa.
Polska Flota Narodowa. Dwutygodnik. Nr. 19. 1931. Warszawa.
Przyjaciel Szkoły. Dwutygodnik. Nr. Nr. 1 — 3. 1932. Poznań.
Ruch Pedagogiczny. Miesięcznik. Nr. 1. 1932. Kraków.
Świat Szkolny. Miesięcznik. Nr. 3. 1932. Częstochowa.
Zagroda Wzorowa. Tygodnik. Nr. Nr. 5 — 7. Kraków — Lwów.
Ziemia Sandomierska. Dwutygodnik. Nr. Nr. 1 — 4. 1932. Sandomierz.

Drukarnia Jana Gablankowskiego, Kraków, Sławkowska 6. — Telefon 144-65.